
Vi møtes, altså lærer vi

DEBATT

LEANDER LAVOLL-NYLENNA

leander.lavoll-nylenna@studmed.uio.no

Leander Lavoll-Nylenna er medisinstudent på andre året ved Universitetet i Oslo.

Forfatteren har fylt ut ICMJE-skjemaet og oppgir ingen interessekonflikter.

Finnes det andre virkemidler enn tvang og obligatorisk oppmøte for å få studentene fysisk tilbake til auditorier, lesesaler og kantiner?

Illustrasjonfoto: iStock

Hva mister studentene, og hva mister faget når studenter ikke er fysisk til stede i fagmiljøet? *Student absenteeism* har blitt omtalt blant annet i The New York Times [\(1\)](#), og her hjemme har det blitt skrevet om studentcampuser som minner om spøkelsesbyer [\(2\)](#). Studenter møter ikke fysisk opp til forelesninger, bruker ikke lesesaler og er generelt ikke til stede i studiehverdagen. Selv ved Harvard University, et av USAs mest

krevende universiteter å komme inn på, viser undersøkelser at stadig flere studenter dropper undervisningen og ikke er til stede på campus. Jeg opplever det samme ved Universitetet i Oslo.

Jeg er andræarsstudent ved medisinstudiet i Oslo. På tredje dag av studiet var det informasjonsforelesning fra studentsamskipnaden. Der møtte 21 av de 130 ferske studentene. Helt fra første studieuke har det vært skrint oppmøte på undervisning som ikke er obligatorisk, og når påkrevet oppmøte er oppnådd i kurs og gruppeundervisning tynnes det raskt i rekkene der også. Jeg liker å være på forelesninger, diskutere med medstudenter og være en del av hverdagen ved fakultetet. Det er rom for forbedring også hos meg, men det å få venner å spise lunsj med og prate om fag og alt annet, er for meg en viktig del av studiet.

«Helt fra første studieuke har det vært skrint oppmøte på undervisning som ikke er obligatorisk, og når påkrevet oppmøte er oppnådd i kurs og gruppeundervisning, tynnes det raskt i rekkene der også»

Dette temaet ble nylig diskutert i riksdekkende nyheter (3). Der ble fraværet problematisert, og det ble foreslått at universiteter nå må gå bort fra digitale forelesninger og ha mer obligatorisk oppmøte. Dette er altså ikke et problem kun i medisinstudiet. Viserektor for utdanning ved Universitetet i Oslo mente at undervisning ved høyere utdanning er mye mer enn bare forelesninger. Jeg tror det er et viktig poeng.

Dannelsesidealet

Friedrich Nietzsche (1844–1900) skrev om den individuelle dannelsen som et aspekt ved utdanningen (4). Jeg tror dette er en viktig del av det studenter går glipp av ved å ikke møte til undervisning. Undervisningen skal skape rammer for faglig diskusjon og sosiale relasjoner. I diskusjon med medstudenter og forelesere lærer vi å formulere presise problemstillinger og reflektere rundt dem. Det gjør oss bedre forberedt til eksamen, men ikke minst til arbeidslivet. Denne egenskapen tror jeg utvikles best i fysiske fellesskap. Artikkelen i The New York Times problematiserte at studenter ikke lenger diskuterer og er uenige med hverandre. For å adressere problemstillingen innførte Harvard i 2024 et nytt spørsmål i søknaden til universitetet: «Når var du sist sterkt uenig med noen?»

«I diskusjon med medstudenter og forelesere lærer vi å formulere presise problemstillinger og reflektere rundt dem. Det gjør oss bedre forberedt til eksamen, men ikke minst til arbeidslivet»

I tillegg til faglig kommunikasjon skal vi være kolleger i yrket vårt. For å være gode kolleger, som har tillit til hverandre, må det bygges relasjoner over lengre perioder. De «førstegangsopplevelsene» vi får gjennom studiet, styrker båndene mellom oss og gjør oss bedre rustet for sårbare situasjoner vi senere vil møte sammen i arbeidslivet.

«Hvis fakultetets forventninger ikke ser ut til å være nok for studentene, hvem skal da synliggjøre viktigheten av oppmøte?»

Fakultetets forventninger er der. Allerede første dag i studiet ble vi informert om et forventet antall arbeidstimer i uken: 20 timer strukturert undervisning og minst 25 timer egenstudium. Jeg tror ikke disse timene uten videre kan slås sammen til kun egenstudium. Men hvis fakultetets forventninger ikke ser ut til å være nok for studentene, hvem skal da synliggjøre viktigheten av oppmøte? Jeg tror dette er den største forskjellen mellom videregående opplæring og høyere utdanning. Studenthverdagen har vesentlig større autonomi. Det er ikke fakultetets ansvar å følge opp oppmøtet. Vi må forvente av hverandre at vi møter opp. Sammen må vi skape et miljø der det blir naturlig å være til stede, og gjennom det få muligheten til faglig diskusjon, læring og nye vennskap.

LITTERATUR

1. Hartacolis A. Harvard Students Skip Class and Still Get High Grades, Faculty Say. The New York Times 6.10.2025. <https://www.nytimes.com/2025/10/06/us/harvard-students-absenteeism.html?smid=url-share> Lest 26.1.2026.
2. Aglen TS. Mens vi leter etter en angreknapp, er vi i ferd med å gjenta tabben. NRK Ytring 26.1.2026. https://www.nrk.no/ytring/mens-vi-leter-etter-en-angreknapp_-er-vi-i-ferd-med-a-gjenta-tabben-1.17740078 Lest 26.1.2026.
3. Dagsnytt NRK. 18. 26. januar. Studentene svikter campus. Studentene borte fra campus. NRK 26.1.2026. <https://tv.nrk.no/se?v=NNFA56012626&t=2295s> Lest 16.2.2026.
4. Nietzsche F. Über die Zukunft unserer Bildungsanstalten. 1872.

Publisert: 15. mars 2026. Tidsskr Nor Legeforen. DOI: 10.4045/tidsskr.26.0100
Opphavsrett: © Tidsskriftet 2026 Lastet ned fra tidsskriftet.no 14. juli 2026.